

De economische partnerschapsovereenkomst EU-Japan in het kort Samenwerking op regelgevingsgebied en niet-tarifaire maatregelen

Wat is samenwerking op regelgevingsgebied?

Samenwerking op regelgevingsgebied houdt in dat de regelgevende instanties van twee landen of regio's:

- ervaringen en informatie uitwisselen
- gebieden van wederzijds belang aanwijzen voor gezamenlijke werkzaamheden
- nauwer samenwerken bij de ontwikkeling van internationale normen
- bespreken hoe zij te werk gaan wanneer hun regelgevingen van elkaar verschillen of met elkaar in strijd zijn.

Wat zijn niet-tarifaire maatregelen?

Bij niet-tarifaire maatregelen, waartoe ook belemmerende regelgeving behoort, gaat het om obstakels — anders dan douanerechten — waarmee ondernemingen bij de uitvoer naar een ander land te maken krijgen. Dat kunnen onder meer zijn:

- uiteenlopende of onnodig ingewikkelde technische normen
- procedures voor het toelaten van producten
- controles om na te gaan of de producten aan de regelgeving voldoen.

Waarom gaat het in de economische partnerschapsovereenkomst EU-Japan ook over samenwerking op regelgevingsgebied en niet-tarifaire maatregelen?

Niet-tarifaire maatregelen kunnen soms doelbewust worden ingesteld om de invoer te belemmeren. Maar meestal betreft het legitieme maatregelen van overheidszijde. De vraag is of die maatregelen kunnen worden vereenvoudigd dan wel of uiteenlopende benaderingen kunnen worden geharmoniseerd.

In bepaalde gevallen gaan de EU en Japan verschillend te werk bij de regulering van goederen en diensten.

Voordat de EU met Japan over een overeenkomst is gaan onderhandelen, heeft zij een openbare raadpleging gehouden. De meeste respondenten — met name uit de levensmiddelen-, de automobiel - en de geneesmiddelensector alsmede de sector voor medische hulpmiddelen — hebben benadrukt dat de huidige Japanse regelgevingsbelemmeringen hun afzetmogelijkheden kunnen beperken.

Uiteenlopende normen en technische voorschriften — alsook andere regelgevings- en administratieve kwesties, zowel aan de grens als voorbij de grens — vormen eveneens handelsbeperkingen. Dergelijke verschillen leiden tot kosten zowel voor bedrijven, die aan de uiteenlopende regels moeten voldoen, als voor overheidsinstanties, die moeten toezien op de naleving van die regels.

De respondenten hebben ook aangegeven dat de Japanse autoriteiten de regelgeving vaak hebben uitgelegd op een wijze die niet viel te voorzien, wat tot nog meer onzekerheid heeft geleid.

Wat wil de EU bereiken met de overeenkomst met Japan?

Japan heeft zich bereid verklaard om:

- een lijst met niet-tarifaire maatregelen te bespreken die het voor ondernemingen

uit de EU moeilijker maken om naar Japan uit te voeren

- te zoeken naar manieren om die maatregelen te vereenvoudigen en
- meer internationale normen over te nemen, met name die welke ook door de EU worden toegepast.

De EU heeft tevens voorgesteld een gemengd comité EU-Japan voor samenwerking op regelgevingsgebied op te richten.

Het betreft niet een onafhankelijk comité, maar enkel een forum waar de EU en Japan van gedachten kunnen wisselen over hoe de regelgeving

- doeltreffender kan worden
- eenvoudiger kan worden
- voor de bedrijven minder kosten meebrengt om daaraan te voldoen en voor de regelgevende instanties minder kosten om toe te zien op de naleving ervan.

1. Aanpakken van niet-tarifaire maatregelen

De EU heeft Japan twee lijsten met niet-tarifaire maatregelen voorgelegd, en Japan heeft zich met een groot aantal van die maatregelen beziggehouden. Sommige kwesties die de EU had aangekaart, zijn in de tussentijd opgelost.

Voor circa 75 % van de op de eerste lijst vermelde maatregelen heeft Japan een oplossing in de regelgevings sfeer gevonden.

Voor alle sectoren bij elkaar is voor ongeveer de helft van de over en weer aan de orde gestelde kwesties een oplossing gevonden; veruit de meeste kwesties hadden betrekking op auto's, geneesmiddelen en medische hulpmiddelen.

2. Overschakeling op internationale normen

De tussen de regelgevende instanties gevoerde besprekingen over de lijsten met niet-tarifaire maatregelen hebben ook geleid tot een beleidsomslag in Japan, waardoor in dat land steeds meer internationale normen worden gehanteerd, in het bijzonder die welke ook door de EU worden toegepast.

Auto's

De EU-normen voor auto's en auto-onderdelen, alsmede voor andere voertuigen, sluiten zeer nauw aan bij de internationale normen zoals die door een orgaan van de Verenigde Naties (de VN-ECE) zijn vastgelegd. Japan is ook lid van dat orgaan, maar heeft deze normen tot nu toe slechts gedeeltelijk toegepast.

Japan heeft er thans mee ingestemd om, net als de EU, zijn normen volledig af te stemmen op die van de VN-ECE.

Er zullen strenge procedures worden uitgewerkt om ervoor te zorgen dat Japan zich aan deze verplichtingen houdt.

Geneesmiddelen

Japan heeft ermee ingestemd om:

- zich te refereren aan de Internationale Raad voor de harmonisatie van de technische voorschriften voor de registratie van geneesmiddelen voor menselijk gebruik (ICH) als de internationale normalisatie-instelling
- zijn wettelijke bepalingen te baseren op de richtsnoeren van de ICH.

Textiel

Japan heeft zijn systeem voor etiketten met wasvoorschriften hervormd en afgestemd op

de door de bedrijfstak van de EU toegepaste ISO-norm. DE EU had hier al lange tijd om verzocht.

Overige

Japan schakelt voor een aantal andere bedrijfstakken meer en meer over op dezelfde internationale normen als die welke de EU gebruikt.

De toekomst

De overeenkomst tussen de EU en Japan moet er ook voor zorgen dat onnodige verschillen in regelgeving in de toekomst achterwege blijven.

Dit kan onder meer worden bereikt door ervoor te zorgen dat de regelgevende instanties van beide partijen op regelmatige basis samenwerken, om ideeën en ervaringen uit te wisselen en na te gaan op welke gebieden in de toekomst samenwerking mogelijk is. Uiteenlopende regelgevingskeuzes zijn altijd mogelijk, maar zouden niet alleen maar het gevolg van gebrekkig overleg mogen zijn. Bovendien staan de regelgevende instanties van de EU en Japan voor vergelijkbare uitdagingen, en bieden overleg en samenwerking voor beide partijen mogelijkheden om doeltreffendere regelgeving op te stellen.

3. Oprichting van een gemengd regelgevend orgaan

De overeenkomst wijdt een apart hoofdstuk aan goede regelgevingspraktijken en

samenwerking op regelgevingsgebied. De EU stelt daarin de oprichting voor van een comité voor samenwerking op regelgevingsgebied, dat bestaat uit regeringsvertegenwoordigers en regelgevende instanties van beide partijen. Het comité zal:

- het de regelgevende instanties mogelijk maken goede regelgevingspraktijken, ervaringen en informatie uit te wisselen
- de gebieden helpen bepalen waarop de regelgevende instanties zouden kunnen samenwerken
- de samenwerking op het vlak van internationale normen bevorderen.

Maar het comité zal:

- geen bestaande regelgeving kunnen wijzigen
- geen nieuwe wetgeving kunnen ontwikkelen
- niet over besluitvormingsbevoegdheden beschikken
- de besluitvormingsbevoegdheid van de regelgevende instanties in de EU-lidstaten of op EU-niveau niet kunnen beperken.

Samenwerking op regelgevingsgebied blijft geheel vrijwillig. Die samenwerking zal het recht van de EU of van Japan om het eigen niveau van bescherming vast te leggen of regels daarvoor vast te stellen met het oog op de verwezenlijking van openbare beleidsdoelstellingen, onverlet laten.

Bovendien geldt dit hoofdstuk niet voor de regelgevende autoriteiten in de lidstaten van de EU of voor de door hen vastgestelde maatregelen, praktijken of benaderingen